

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 24.5.2011
COM(2011) 292 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И ДО
КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

**Диалог за миграция, мобилност и сигурност с държавите от Южното
Средиземноморие**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО СЪВЕТА, ДО ИКОНОМИЧЕСКИЯ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Диалог за миграция, мобилност и сигурност с държавите от Южното Средиземноморие

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Историческите събития, които настъпиха в Южното Средиземноморие след края на 2010 г., предоставиха уникални възможности за гражданите на тези държави да изразяват по-свободно своето желание за истинска демокрация, зачитане на човешките права и основните свободи, за по-безпристрастни и по-добре функциониращи държавни институции и за по-справедливо използване на публичните ресурси. Те вдъхновиха също гражданите в други арабски държави и в останалия свят и укрепиха тяхната решителност да успеят в своите демократични стремежи.

ЕС е готов да продължи да оказва подкрепа на всички свои южни съседи, които желаят да се ангажират с демокрацията, човешките права, доброто управление и принципите на правовата държава, и е готов да сключи партньорства с тези държави за постигане на конкретен напредък в полза на гражданите.

Тези исторически събития предизвикаха също **масови движения на хора**.

Избухналият в средата на февруари конфликт в Либия предизвика разселването на около 800 000 души от много различни националности към съседните държави, по-специално Тунис и Египет. Определен брой от тях избягаха с наемни плавателни съдове през Средиземно море към Италия и Малта, в резултат на което понякога загиват в морето. От средата на януари около 35 000 мигранти от Тунис и Либия пристигнаха по бреговете на италианския остров Лампедуза и на Малта.

Не са нови някои от основните фактори, обясняващи миграционния натиск в Южното Средиземноморие като високото равнище на безработица сред младежта. Те представляват дългосрочно структурно предизвикателство за ЕС и за региона.

ЕС трябва недвусмислено да подкрепи гражданите в Южното Средиземноморие, много от които могат да се изкушат да потърсят възможности извън своите страни на произход, ако в тях липсват перспективи за по-добър живот. Активното управление на миграционните потоци, увеличаването на възможностите за законна миграция заедно с мерките за справяне с незаконната миграция оказват **положително въздействие както върху ЕС, така и върху неговите държави партньори**.

Като част от по-широкия ангажимент на ЕС и на предложението за „Партньорство за демокрация и споделен просперитет“ и в контекста на засилената Европейска политика за съседство по отношение на южните съседи на ЕС и техните нови демократични стремежи, в настоящото съобщение се прави предложение за посрещане на **настоящите предизвикателства** в областта на миграцията и мобилността чрез установяване на **диалог за миграция, мобилност и сигурност** между ЕС и държавите

от Южното Средиземноморие в съответствие с целите на **глобалния подход на ЕС към миграцията**.

Настоящото съобщение се основава на предложенията за партньорство между ЕС и държавите от Южното Средиземноморие в областта на миграцията, мобилността и сигурността, направени от Комисията в нейното Съобщение относно миграцията, прието на 4 май 2011 г. То се приема едновременно със Съобщението за преразглеждане на политиката на ЕС за съседство.

2. СПЕШНИ МЕРКИ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ

Европейският съюз реагира на тези две предизвикателства по бърз и ефективен начин, като предприе по-специално следните конкретни действия:

- За овладяване на **извънредната хуманитарна ситуация**, предизвикана от внезапния приток на мигранти и бежанци в съседните на Либия държави, Комисията задели за евакуация и репатриране на гражданите на трети държави и за помощ на нуждаещите с в Либия и в съседните държави 40 млн. EUR от общо 102 млн. EUR цялостен принос на ЕС (Комисията заедно с държавите-членки). Тези операции бяха възможни и благодарение на похвалната дейност, извършена от МОМ, ВКБООН, Червения кръст и други международни организации. Намесата на ЕС бе от ключово значение за намаляване на натиска, упражняван от големия приток на разселени лица, приети в Тунис и в Египет, върху капацитета за прием на тези две държави.
- За да реагира бързо на **нередовните и смесени миграционни потоци** в Средиземно море, FRONTEX започна съвместна операция EPN-Hermes Extension 2011 г. с помощта на няколко държави-членки, с цел да помогне на Италия да контролира корабите, на които са се качили мигрантите и бежанците. ЕВРОПОЛ изпрати екип от специалисти в Италия, за да помогне на нейните правоохранителните органи да идентифицират евентуалните престъпници сред задържаните лица.
- За да гарантира, че в краткосрочен план тези държави-членки, които са изложени в най-голяма степен на увеличаващите се потоци от незаконни мигранти и бежанци, могат да се справят с **финансовите последици от тези потоци**, Комисията отпусна допълнителни 25 млн. EUR за 2011 г. от Фонда за външните граници и от Европейския бежански фонд, които ще бъдат предоставени при конкретна молба на държавите-членки .
- С цел да се отговори на новия призив и на борбата за демокрация на населението в няколко държави от Южното Средиземноморие на 8 март 2011 г. Европейската комисия и Върховният представител съвместно представиха Съобщение за „Партньорство за демокрация и споделен просперитет с държавите от Южното Средиземноморие“. В това съобщение, чиито ключови препоръки бяха одобрени от Европейския съвет на неговите заседания от 11 и 25 март 2011 г., се прави предложението пред държавите от Южното Средиземноморие да се открие перспективата за провеждане на **диалог за миграция, мобилност и сигурност** с цел укрепване и улесняване на законните канали за миграция и мобилност на гражданите между тези държави и ЕС.

3. УСТОЙЧИВОТО УКРЕПВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА МИГРАЦИЯТА И ПОТОЦИТЕ ОТ БЕЖАНЦИ

ЕС реагира на извънредната ситуация бързо, изчерпателно и ефективно. От друга страна стана ясно, че за кризисната ситуация няма да бъде намерено бързо решение и че е необходимо да се създадат условия за прилагане на **по-структуриран, устойчив план**, с който да бъдат обхванати различните измерения на явлениято, основан на **солидарността между държавите-членки и на партньорството със съответните трети държави**, при пълното зачитане на международните задължения на ЕС. Незаконните миграционни потоци, произхождащи от Тунис, могат да бъдат последвани от подобни явления в други държави от Южното Средиземноморие особено в тези, които преминават през политическа нестабилност и социална криза. Криминалните мрежи, свързани с организираната престъпност, могат да засилят своята дейност и да разширят своя териториален обхват към други африкански държави, различни от Тунис.

Тъй като конфликтът в Либия продължава, в бъдеще се очаква много повече лица да напуснат Либия, сред тях все повече граждани на различни трети държави, а именно граждани на държавите на юг от Сахара, които са живели в Либия като мигранти или бежанци. Възможно е също Либия отново да стане ключова транзитна държава за прекарването през граница на незаконни мигранти, насочено от Африка към Европа.

Докато в първоначалния етап на кризата по-голямата част от лицата, които бягат от конфликта в Либия, бяха своевременно репатрирани в тяхната страна на произход, в хода на кризата лицата, за които не съществува държава, в която да бъдат безопасно репатрирани, все повече започнаха да пътуват от Либия към съседните държави. Тези лица са или либийци, или граждани на трети държави, които до този момент са пребивавали в Либия, и са напуснали своята страна на произход, за да потърсят международна закрила. Ако не бъдат презаселени, възможно е тези лица да останат за дълъг период от време в приемащите държави. Тази ситуация подлага на допълнителен натиск вече намалелия капацитет за прием на държави като Тунис и Египет и допринася за увеличаването на миграционните и бежанските потоци към държавите-членки на ЕС.

С оглед на тази ситуация и въз основа на съвместната инициатива на Европейската комисия и на Върховния представител на ЕС Европейският съвет прикани Съвета а предприеме **по-нататъшни незабавни мерки** и да представи преди юнския Европейския съвет **дългосрочни мерки за укрепването на капацитета за управление на миграцията и бежанските потоци** в Средиземно море, като за това използва импулса, даден от Комисията.

4. ПЛАН ЗА МЕРКИ В КРАТКОСРОЧЕН И СРЕДНОСРОЧЕН ПЛАН

Като незабавна реакция на тази покана Комисията представи пред Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 11 и 12 април **първия план от мерки** за посрещане в **краткосрочен и средносрочен план** на миграцията и бежанските потоци, произхождащи от Южното Средиземноморие, с цел 1) да се гарантира, че ЕС и съседните на Либия държави изградят капацитет за справяне с вероятно продължителните и нарастващите потоци от бежанци от тази страна и 2) да се помогне на тези държави-членки на ЕС и Северноафрикански държави, които са пряко

ангажирани с проблема и които поемат основната отговорност за управлението на миграцията и потоците от бежанци.

В плана са включени следните действия:

- (1) в зависимост от установените нужди да продължи предоставянето на средства за **хуманитарна помощ на нуждаещите се в Либия и в съседните държави и за репатриране** на лица, които бягат от конфликта в Либия;
- (2) укрепване на **допълнителните технически средства**, предоставени от държавите-членки, за съвместната операция EPN Hermes Extension, координирана от FRONTEX, като същевременно продължат, докато е необходимо, съвместните операции HERMES и POSEIDON, въз основа на увеличение на бюджета, с който разполага FRONTEX за мрежата за патрулно наблюдение;
- (3) бързо **засилване на правомощията на FRONTEX** и въвеждането на по-ефективни инструменти, с които да разполага агенцията. измененият регламент за създаване на агенция FRONTEX следва да бъде приет от Съвета и Европейския парламент като неотложна мярка;
- (4) FRONTEX да бъде призована да ускори преговорите за сключване на **работни споразумения** с компетентните органи на Египет, Мароко и Турция, за което вече разполага с мандат, и като неотложна мярка да ѝ бъде даден мандат за започване на преговори за подобно работно споразумение с Тунис;
- (5) създаване на **специален съвместен оперативен проект ЕС—Тунис** като част от по-широк пакет от мерки за справяне с цялостната ситуация на незаконна миграция в Средиземноморския регион. Този проект има за цел да укрепи капацитета на тунизийските власти да контролират своите граници, да се борят с прекарването през граница на нелегални мигранти и с трафика на хора, да улесняват връщането и социалната и професионалната реинтеграция на завърналите се лица, да подпомагат достъпа до канали за законна миграция, да третират мигрантите, които влизат на тяхна територия в съответствие с международните стандарти, включително чрез предоставяне на убежище на нуждаещите се от международна закрила. От друга страна този проект има за цел да помогне на местните власти на държавите-членки на ЕС, които са засегнати от този проблем в най-висока степен, да преодолеят непосредствените последици от миграционните потоци, произхождащи от Тунис, върху местната икономика и инфраструктура;
- (6) да се гарантира, че държавите-членки използват напълно финансовите ресурси, опуснати им от Фонда за външните граници, от Европейския фонд за връщане и от Европейския бежански фонд, включително, при необходимост чрез промяна на програмираното предназначение на финансирането, което да се съсредоточи върху най-спешните приоритети, ако това е нужно (за програмите през периода 2010—2011 г., 425 млн. EUR от тези три фонда са налични за шестте държави-членки, които са засегнати в най-висока степен, т.е. Кипър, Франция, Гърция, Италия, Малта и Испания);

- (7) от тези три фонда да бъдат предоставени допълнителни средства за подпомагане на държавите-членки, изправени пред **извънредни ситуации** в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент;
- (8) **регионалната програма за закрила (РПЗ)** да бъде изпълнявана, като обхване Египет, Либия и Тунис с цел да се подобрят възможностите за оказване на съдействие на бежанците, блокирани в тези държави, и за развитие на местно равнище на законодателството и на административния капацитет, така че те да бъдат третирани в съответствие с международните стандарти. **Презаселването** също е важен елемент от РПЗ;
- (9) планирането и осъществяването на **презаселването** на възможно най-много лица, нуждаещи се от международна закрила, от територията на съседните на Либия държави към държавите-членки на ЕС и към други държави, които желаят да ги приемат.
- (10) с оглед улесняването на операциите по презаселване бързо да бъде постигнато споразумение относно приемането на предложението за създаване на **съвместна програма на ЕС за презаселване**.

Както се посочва по-горе, силно безпокойство буди **възможното увеличение на потоците от лица, потенциално нуждаещи се от международна закрила**, които до този момент пристигат от либийска територия, но в бъдеще вероятно и от други държави в региона. Комисията отдава дължимото на огромните усилия, положени от ВКБООН, МКЧК, МОМ и други международни организации и на помощта, оказвана от ЕС и неговите държави-членки за предоставянето на хуманитарна помощ и друга подкрепа на лицата, разселени от Либия. В този контекст е важно да се гарантира, че се запазва **адекватно ниво на налични средства** за предоставянето на **хуманитарна помощ**, в зависимост от установените нужди.

Финансовата подкрепа трябва да бъде насочена към **непосредствените последици от миграцията и потоците от бежанци върху местното икономическо и социално положение**, както и върху местната инфраструктура на някои периферни региони на държавите-членки на ЕС, както стана през последните няколко години, например за някои от Канарските острови, сицилианските острови, Малта, Кипър, и някои от малките гръцки острови в Егейско море. Комисията възнамерява да проучи как отпуснатите средства от структурните фондове на ЕС биха могли да допринесат за справянето с тези ситуации.

Подкрепата за изложените в най-голяма степен държави-членки следва да надхвърли финансовата помощ и да позволи действителната отговорност за управлението на мигрантите и бежанците да бъде споделена. В контекста на проведената на 12 май 2011 г. в Брюксел министерска конференция по въпросите на преместването и презаселването Комисията вече предложи определен брой мерки, които спешно и внимателно трябва да бъдат разгледани, за да бъде постигната тази цел. Сред тези мерки е важно да се отбележи наличието на възможността в най-засегнатите държави-членки по тяхно искане да бъдат изпратени **екипите на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ)**, за да помогнат на националните органи да разгледат молбите на лицата, търсещи убежище, и да предоставят първоначална помощ. Сегашният бюджет на ЕСПОУ вече позволява да бъде финансирано изпращането на такива екипи. Държавите-членки следва да покажат

своята **солидарност** и да осигурят експерти по въпросите на убежището, които да се присъединят към екипите на ЕСПОУ, както и да приемат преместването на своя територия на някои от лицата, ползващи се с международна закрила. Комисията е готова да подкрепи тези усилия чрез Европейския бежански фонд като продължение на пилотния проект за Малта, започнал през 2009 г.

Предложеният план за мерки е възможен, само ако се мобилизират **допълнителни и достатъчни финансови ресурси на ЕС**. Въз основа на наличните финансови средства Комисията ще проучи как да осигури подходящо финансиране, което да съответства на мащаба на предизвикателствата, пред които е изправен ЕС в тази извънредна ситуация. Освен това Комисията ще насърчава адекватната координация между различните вътрешни и външни финансови инструменти, за да гарантира по-специално подкрепа за сътрудничеството между държавите-членки и трети държави по конкретни проекти, свързани с управлението на границите, миграцията и убежището.

5. ПЛАН С ПО-ДЪЛГОСРОЧНИ МЕРКИ: ПОДОБРЕНО СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДЪРЖАВИТЕ ОТ ЮЖНОТО СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ

Планът от мерки (описан по-горе), предложен от Комисията, беше напълно подкрепен от Съвета по правосъдие и вътрешни работи на заседанието му от 11—12 април. Тези мерки, които са главно с краткосрочен характер, понастоящем се прилагат.

Комисията обаче счита, че в по-дългосрочен план са наложителни допълнителни мерки. Тези мерки следва най-вече да имат за цел преодоляването на **първопричините за миграцията** на структурно равнище. Сътрудничеството с държавите от Южното Средиземноморие следва да бъде засилено за ефективното посрещане на предизвикателството, свързано със **създаването на работни места и подобряването на условията за живот в целия регион**. Сътрудничеството трябва да има за цел особено конкретните региони и категории лица, които в най-голяма степен са засегнати от липсата на възможности за заетост (например младите хора трябва да са приоритетна цел).

За да отговорят на тези предизвикателства, Европейската комисия и Върховният представител предложиха в съвместното съобщение от 8 март 2011 г. да изградят **дългосрочно сътрудничество за демокрация и споделен просперитет** с държавите от Южното Средиземноморие, въз основа на троен подход. Един от неговите аспекти е устойчивият и приобщаващ растеж и икономическото развитие, като силно се набляга на **заетостта** и социалните въпроси.

Необходими са също и дългосрочни мерки, за да се гарантира, че миграцията и мобилността между ЕС и държавите от Южното Средиземноморие се направляват по **законни процедури** и се осъществяват по надлежен и **ефективен начин**. Това предполага усилия, за да се помогне на лицата, търсещи работа, да намерят възможности за заетост в чужбина, което е от общ интерес на засегнатите държави и граждани, както и в интерес на ЕС и неговите държави-членки. Последното предизвикателство следва да се разглежда в по-широкия контекст на развитието на демографското положение в ЕС, както и в контекста на недостига на работна ръка, пред който той е изправен. Нуждите на ЕС от целева работна миграция трябва надлежно да се контролират и преразглеждат, така че да се направят предложения, въз основа на фактологична информация за действителното търсене на работна ръка. В този контекст

трябва да се признае същественият принос на имигрантите от всякакъв произход към икономиката на ЕС. Те спомагат да се задоволи търсенето на висококвалифицирани работници в развиващите се сектори на икономиката на ЕС, но също и за запълването на работни места, за които се изискват различни по-ниски квалификации.

В съвместното съобщение от 8 март 2011 г. Европейската комисия и Върховният представител предложиха също да се изгради **партньорство за миграция, мобилност и сигурност** с държавите от Южното Средиземноморие.

Комисията счита, че установяването на **партньорства за мобилност** с държавите от Южното Средиземноморие е изключително важен инструмент от полза и за двете страни, позволяващ по-доброто и по-ефективното управление на миграцията и мобилността не само на гражданите на държавите партньори, но и на гражданите на други държави, по-специално държавите на юг от Сахара и от Близкия изток, които все повече пребивават или преминават транзитно през територията на държавите от Южното Средиземноморие. Установяването на подобни партньорства ще заздравя междуличностните контакти и ще насърчава в допълнителна степен взаимното разбирателство, бизнеса и заетостта. Това ще е полезно за икономическото и социалното развитие на целия Средиземноморски регион и за интеграцията на мигрантите в ЕС и в други страни на местоназначение.

Предложените партньорства ще се превърнат в действителност с възприемането на **специален, индивидуален подход към всяка държава**, въз основа на ангажимента на всяка държава да изпълни определени условия и като се вземат предвид цялостните взаимоотношения със съответната държава партньор. По подобен начин в съответствие с инструкциите, дадени от Европейския съвет, важно е също партньорствата да обхващат едновременно всички различни аспекти на едно такова сътрудничество и следва да гарантират, че постепенното улесняване на движението на хора се съпътства от прилагането на мерки, които ще направят това движение сигурно.

6. ДИАЛОГЪТ ЗА МИГРАЦИЯ, МОБИЛНОСТ И СИГУРНОСТ С ДЪРЖАВИТЕ ОТ ЮЖНОТО СРЕДИЗЕМНОМОРИЕ

Цялостната цел на **Диалога за миграция, мобилност и сигурност** ще бъде да подкрепя и насърчава **реформите**, предназначени за подобряване на сигурността, които държавите партньори могат да започнат, като открият пред своите граждани възможност за засилена мобилност към държавите-членки на ЕС, а същевременно преодоляват първопричините за миграционните потоци. Този диалог ще бъде част от много по-широките ангажимент и помощ за държавите от Северна Африка в рамките на обновената Европейска политика за съседство. Този тематичен и конкретен диалог ще бъде проведен като част от по-широките рамки за двустранни отношения и диалог, като на местно равнище се вземе предвид съвместната стратегия Африка—ЕС и партньорството Африка—ЕС за мобилност, миграция и заетост.

За постигане на тази важна цел, както бе поискано от Европейския съвет, Комисията възнамерява да използва в пълна степен съществуващите инструменти в рамките на **глобалния подход на ЕС към миграцията**, а именно **партньорството за мобилност**, което доказва, че е ефективно средство за задълбочаване на диалога и оперативното сътрудничество с трети държави. Партньорствата за мобилност ще бъдат адаптирани по

подходящ начин към конкретната ситуация, както и към нуждите на въпросните държави от Южното Средиземноморие.

Ще се прилагат следните принципи:

1. **Диференциация:** диалогът ще бъде предложен и воден въз основа на индивидуалните заслуги на съответната държава партньор (индивидуален подход към всяка отделна държава), като под внимание ще бъде взета степента, в която се постига и отразява напредъкът в националните практики и изпълнението на политиката;
2. **Двустранен подход:** диалогът ще бъде договорен поотделно между ЕС и неговите държави-членки и всяка държава партньор.
3. **Условност:** очакваните резултати от диалога ще зависят от усилията и напредъка, постигнат във всички области (миграция, мобилност и сигурност), като ще бъде взет предвид и напредъкът, постигнат в области свързани с управлението.
4. **Контрол:** партньорите ще се договорят да създадат ефикасен механизъм за проследяване на конкретното изпълнение на партньорството. Към този механизъм ще се присъединят експерти на държавите-членки.

Този стъпаловиден подход ще позволи на ЕС да разшири предимствата от предложената в партньорството мобилност за тези, които доказват своята готовност и капацитет да постигат напредък особено в областите, които са важни за ЕС.

Партньорствата за мобилност ще бъдат договорени на политическо равнище между ЕС, неговите държави-членки и съответните държави партньори. Както бе поискано и договорено от двете страни, те ще обхващат всички мерки (независимо дали са законодателни или практически), с които да се гарантира, че **движението на хора между ЕС и съответната държава партньор** е добре управлявано и се осъществява в обстановка на сигурност. Това ще обедини всички мерки от значение за тази област по **системен и всеобхватен начин**.

Тези мерки следва да допринесат за подобряване на капацитета за управление на миграцията и мобилността на лицата в държавите от Южното Средиземноморие и на техните отношения с ЕС във всички области на **глобалния подход на ЕС** към миграцията, който има за цел 1) по-добрата организация на **законната миграция**, 2) извличането на максимално положително въздействие от **миграцията върху развитието** и 3) ефективната борба с **незаконната миграция**. Освен това в партньорството ще се съдържа също набор от мерки, предназначени за 4) насърчаването и спазването на **правата на мигрантите** както на гражданите на държавите партньорки, така и на гражданите на трети държави, които преминават транзитно през тяхната територия.

В областта на **убежището** партньорството за мобилност ще има за цел да увеличи възможностите за международна закрила в държавата партньор. Насърчаването на инициативи за **интеграция** в държавите-членки на ЕС, от които да се възползват и страните на произход, трябва да бъде част от партньорства за мобилност. Успешната интеграция в страните на местоназначение създава по-добри условия както за принос

към развитието на страните на произход, така и за успешната реинтеграция на тези, които се завръщат в тях.

В партньорствата за мобилност следва да бъде включен и пакет от **мерки за изграждане на капацитет**, които да бъдат приложени в държавите партньори. Мерките трябва да бъдат определени въз основа на индивидуален анализ на съответните държави от Южното Средиземноморие и въз основа на предложенията и исканията, формулирани от тях, както и от ЕС и неговите държави-членки, които ще участват пълноценно и активно в прилагането на партньорствата. Мерките за изграждане на капацитет в областта на миграцията, мобилността и интеграцията, които допринасят за постигане на тези цели, могат да бъдат изброени (в неизчерпателен вид) както следва:

- увеличаване и улесняване на достъпа до законните миграционни канали за потенциални мигранти въз основа на ясно определени нужди от работна ръка в ЕС и в други страни на местоназначение;
- редовен обмен на експертни познания и най-добри практики между обществените служби по заетостта, така че да им се помогне да разработят успешни програми за активизиране на трудовия пазар в изпращащите държави, като по този начин се подобряват шансовете за намиране на работа и перспективите пред гражданите на трети държави;
- укрепване на капацитета на държавите партньори да участват в ефикасна и резултатна организация на законната миграция, в т.ч. подборът на персонал, признаването на квалификациите, завръщането и реинтеграцията на мигрантите;
- подкрепа за изготвянето и изпълнението в държавата партньор на политики, благоприятстващи приобщаващия растеж, както и заетостта, шансовете за намиране на работа и всички аспекти на достойните условия на труд. Това се прави също с цел да бъде смекчено „изтичането на мозъци“;
- извличане на максимална полза от въздействието на миграцията върху развитието, включително чрез улесняване на евтините парични преводи и насочването им към устойчиви инвестиции, интензивна работа с асоциациите на диаспорите и мерки за противодействие на „изтичането на мозъци“, като се отчитат социалните аспекти на миграцията;
- подобряване на качеството на регистъра за гражданското състояние в държавите партньори и на документите за самоличност и на пътните документи, които тя издава;
- зачитане на основните права на всички мигранти, включително на тези, които са граждани на трети държави;
- подкрепа за ефективната интеграция в приемащата държава и недискриминационно третиране на законните мигранти;
- оказване на специфична помощ на мигрантите, които принадлежат към уязвими категории като например непридружени непълнолетни, жертви на трафик и други;

- предоставяне на съвети за изграждането на капацитет за реакция спрямо мигрантите, нуждаещи се от специфична социална, психологическа и медицинска помощ, както и за сътрудничество в областта на предотвратяването на разпространението на заразни болести;
- гаранция за прилагането на принципа за неотблъскване и осигуряването на трайни решения за закрила на нуждаещите се от международна закрила.
- разработване и прилагане на законодателство в областта на убежището в държавите партньори в съответствие с международните стандарти, включително чрез сътрудничество с Върховния комисариат на ООН за бежанците.
- улесняване на социалната и професионалната реинтеграция на гражданите на държавата партньор, които се завръщат в родината си;
- предоставяне на помощ за доброволното завръщане на граждани на трети държави, задържани като незаконни мигранти на територията на държавата партньор.

Горепосочените мерки за изграждане на капацитет ще улеснят движението на хора от държавите от Южното Средиземноморие към ЕС. Използването на описаните по-долу основни инструменти ще подобри още повече това движение:

- ЕС ще предложи на държавите партньори да сключат **споразумение за облекчаване на визовия режим**. Съдържанието на споразумението обаче ще бъде различно за всяка държава партньор. Те ще бъдат договорени за **всеки отделен случай**, но в тях ще се предвижда поне подкрепа за мобилността на **студенти, научни изследователи и представители на деловите среди**.
- В зависимост от действителните възможности и нуждите на държавите-членки на ЕС, заинтересовани от активното участие в партньорствата за мобилност, и в зависимост от съответните им трудови пазари, и като се вземе под внимание правото им да определят броя на икономическите мигранти, които да бъдат приети на тяхна територия, партньорствата за мобилност може и да обхванат конкретни схеми за улесняване на **трудова миграция** между заинтересованите държави-членки и държавите от Южното Средиземноморие. Такива схеми биха могли да открият възможности за 1) специфични програми и/или гъвкави правни рамки за циркулярна миграция (включително и в сектора на сезонната заетост), 2) изграждане на капацитет за управление на паричните преводи, така че да се увеличи тяхното въздействие върху развитието, 3) изграждане на капацитет за ефективно съответствие между търсенето и предлагането на работна ръка и за управление на завръщанията и на реинтеграцията, 4) признаване на професионални и образователни умения и квалификации, 5) изготвяне и прилагане на правни рамки за преносимост на социални права, 6) подобрен достъп до информация за свободните работни места на трудовите пазари в държавите-членки на ЕС, 7) определяне на мерки за подобряване на сътрудничеството и координацията между държавите от Южното Средиземноморие и държавите-членки на ЕС по въпроси, свързани с квалификациите и с начина за постигане на по-добро съответствие между търсенето и предлагането на работна ръка въз основа на разработките на Европейската фондация за обучение (ЕФО). В рамките на партньорството за мобилност заинтересованите държави-членки в съответствие със своето законодателство могат също да решат да подемат други

конкретни инициативи за улесняване на достъпа на мигранти от държавите партньори до своите трудови пазари.

- Както се подчертава по-горе, повишената мобилност ще зависи от предварителното изпълнение на определен брой условия, чието предназначение е те да допринесат за създаването на сигурна среда, в която движението на хора да се извършва по законни канали и в съответствие с договорените условия. Конкретните условия, които всяка държава трябва да изпълни, са различни в зависимост от оценката за постигането на целите, договорени по време на диалога с всяка държава партньор, както и от степента, в която съответната държава си сътрудничи с ЕС.

Специфичните мерки, които да бъдат приложени, могат да бъдат изброени (в неизчерпателен вид) по следния начин:

- въвеждане на договорености за **доброволно завръщане**;
- сключването на **споразумения за реадмисия** с ЕС, в които ще са включени разпоредби, свързани с реадмисия на собствени граждани, както и на гражданите на трети държави, като се гарантира пълното спазване на съществуващите задължения за реадмисия;
- сключване на **работно споразумение с FRONTEX**;
- изграждане на капацитет в областта на **интегрираното управление на границите**, сигурността на документите и борбата с организираната престъпност, включително с трафика на хора и прекарването през граница на мигранти;
- сътрудничество за съвместно наблюдение в Средиземно море, включително чрез потенциално сътрудничество в рамките на проекта EUROSUR, когато започне неговото изпълнение;
- готовност за сътрудничество с ЕС при идентифицирането на нейните граждани и постоянно пребиваващите лица, по-специално в случай на полицейско и съдебно сътрудничество, както и за целите на реадмисията и екстрадирането;
- ратифициране и прилагане на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност (ТОП) и протоколите към нея относно трафика на хора и прекарването през граница на мигранти.

Партньорството за мобилност е замислено като **дългосрочна рамка**, основана на **политическия диалог** и **оперативното сътрудничество**. То ще бъде задълбочено в общия контекст на отношенията между ЕС и съответната държава партньор и ще развива с течение на времето.

За подготовката на сключването на партньорството за мобилност между ЕС и съответната държава партньор ще бъде установен **диалог на равнище висши държавни служители между ЕС и заинтересованите държави** с пълното участие на държавите-членки, което ще позволи на двете страни да обменят възгледи, да изяснят очакванията и нуждите и да определят областите на сътрудничество. Благодарение на диалога политическите решения да бъдат изготвени и взети съвместно на политическо

равнище. Диалогът ще послужи както за подготовката на началната фаза на партньорството за мобилност, така и за контрола на неговото прилагане.

По време на подготвителната фаза от държавите от Южното Средиземноморие ще се изисква да постигнат напредък в изграждането на капацитет за ефикасното управление на миграцията и да допринесат за създаването на сигурна среда за мобилността като предпоставка за справедливо и устойчиво прилагане на партньорството за мобилност. ЕС ще подкрепя технически и финансово положените от държавата партньор усилия, включително чрез агенциите на ЕС (FRONTEX, Европейската служба за подкрепа в областта на убежището и ЕВРОПОЛ).

ЕС ще се нуждае също от повече финансови ресурси, за да подкрепя напредъка на държавите от Южното Средиземноморие, които желаят да изградят капацитет за управление на миграцията, мобилността и сигурността, както и да се ангажират с дългосрочно сътрудничество в това начинание.

Поради това ЕС и държавите партньори в диалога ще трябва да разгледат най-добрите решения, в рамките на съществуващите средства, за осигуряване на подходящо финансиране на мерки за изграждането на капацитет и за сътрудничеството в тези области. По подобен начин стоят нещата с новия финансов инструмент за подкрепа на сътрудничеството с държавите от Южното Средиземноморие по следващата финансова рамка на ЕС.

Наред с развитието на партньорството за мобилност държавите-членки следва да обмислят подобряването на **консулското присъствие** в региона за всеки отделен случай, включително и чрез създаването на общи центрове за кандидатстване за виза, финансирани от ЕС. Освен това следва да бъде засилено сътрудничеството в рамките на местното шенгенско сътрудничество и да се използват пълноценно практическите подобрения и гъвкавостта, внесени с **Визовия кодекс на ЕС**, включително намаляването или премахването на таксите за визи и издаването на многократни входни визи за добросъвестни пътници и на специфични групи хора (като например студенти, научни изследователи и бизнесмени).

При условие че споразуменията за облекчаване на визовия режим и реадмисията се прилагат ефективно, в дългосрочен план може да се обмислят поетапни мерки за либерализиране на визовия режим за конкретни държави партньори и за всеки отделен случай, като се вземе предвид цялостният контекст на взаимоотношенията със съответната държава, и при наличието на условия за добре управлявана и сигурна мобилност.

Диалогът за миграция, мобилност и сигурност ще започне поетапно с държавите от Южното Средиземноморие, включително **чрез създаване на партньорствата за мобилност**, и като се вземат предвид 1) цялостните отношения, които ЕС поддържа с всяка държава партньор, 2) настоящото равнище на способността на държавата партньор да управлява миграционните потоци и 3) нейната готовност да участва в конструктивен и ефективен диалог с цел установяване на партньорството. Въз основа на това Комисията предлага да започне диалог с **Тунис, Мароко и Египет**.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Предложените в настоящото съобщение мерки представляват отговора на Комисията на призива на Европейския съвет, отправен на неговото заседание от 24 март 2011 г., да представи *„преди юнското му заседание план за развитието на способностите за управление на потоците от мигранти и бежанци“*.

Предложенията в настоящото съобщение допълват инициативите, предложени от Комисията на 4 май, за по-структуриран и всеобхватен подход за бърза реакция на ЕС към предизвикателствата и възможностите, свързани с миграцията, включително засилването на граничния контрол и управлението на Шенген, окончателното изграждане на Общата европейска система за убежище и по-целенасочената законна миграция.

Комисията е готова да продължи да допринася за изготвянето на този план, както и за неговото изпълнение, въз основа на насоките, които Европейският съвет ще даде на предстоящото си заседание на 24 юни 2011 г.

Комисията е уверена, че предложеният набор от мерки ще позволи на ЕС да поеме решително своята отговорност. Комисията е убедена също така, че ЕС трябва да даде автентичен европейски отговор на тези предизвикателства. Такъв отговор действително ще донесе резултати, само ако се основава на израз на конкретна солидарност между държавите-членки и в партньорство с държавите от отсрещния бряг на Средиземно море, и ако всички налични средства и инструменти бъдат мобилизирани.